

4 CENTESIMI

Frederbrija za Monari, ja
zašta 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie: Vierteljahrs
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svjetka
u 11 ura prije podna. Esce ogni giorno eccettuato le dome-
niche e feste alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za vrštenje objava u
"Malom oglasniku" plaća
se za svaku riječ 2 para.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avviso
nel "Notiziario d'affari"
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedus Wort im "Kleinen
Anzeiger" kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Javni sastanak

„Narodne radničke organizacije“.

Javni sastanak „Narodne radničke organizacije“ održan dne 29. tek. mj. u kojem je narodni zastupnik g. dr. Luginja govorio o dnevnim političkim pitanjima, ispaio je u najljepšem redu. Došlo je i nekoliko socialista te je u njihovo ime govorio g. Petejan. Istini na čast, priznajemo da je govorio pristojno bez uvredljivih izraza, te je ovo prvi put da socialisti prisustvuju jednom sastanku i ne rabe divlje oružje psovanja, što na koncu konca njima samima škodi. Nadamo se da ćemo se i u buduće i na javnom trgu moći triezno razgovarati i svaki reći nesmetano svojo.

Nakon prigodnog pozdrava predsjednika »N. K. O.« g. L. Križa, uzima reč gosp. dr. M. Luginja pozdravljen već na početku burnim živio klicom od mnogobrojnog naroda koji je željno očekivao pametnu riječ svoga vođe.

Dr. Luginja spominje kako su zastupnici ovih zadnjih šest mjeseci bili mnogo zaposleni najprije u delegacijama a zatim u dogovaranju s vladom i sa drugim strankama što je urodilo poznatim kompromisom. Učinilo se što se je moglo. Sve se nije moglo a i po zakonu naravi nemoguće se sve na jedan put učiniti. Za govoriti o svemu što se je radilo pre malo, je jedan sam sastanak, te će se govornik danas ograničiti na to da reče koju o radu u delegacijama i o novom izbornom zakonu za Pulu. Sta su delegacije to je poznato većim dijelom slušateljima. To je 40 zastupnika izabranih od parlamenta i 20 od gospođe kuće s austrijske strane, isto toliko s ugarske strane. Ti izabrani zastupnici, nazvani delegati, imaju da riešavaju skupne stvari kako je n. pr. pitanje vojske i mornarice. U delegacijama je bilo raznih stranaka, bilo je tako zvanih *feudalaca*, to bi bili zagovornici bogataša, a bilo je i *socialista* to su oni koji zagovaraju načelo o skupnom imanju, nu govornik drži, da će svima prisutnim prije sve zube ispasti nego socialisti postignu sve što zahtjevaju, tako isto nije se moglo niti s narodne hrvatske strane postići sve što se je htjelo. (Povladjivanje.)

Ja — veli dr. Luginja — kao zastupnik naroda i kao sin države nemogu vikati: nećemo vojske, nećemo brodova. Kad bi to učinile sve vlasti onda bih i ja bio toga mišljenja, nu dok se druge države naoružavaju a da mi sami rušimo svoje, to držim da je ludo. Ja sam uvijek nastojao što se postići može.

U delegacijama bili su zastupnici kršćansko-socialne stranke i narodni slaveni, zastupnici koji su zagovarali uvođenje dvogodišnje vojničke službe, što će se u kratko i izvesti. Zagovaralo se nek se poboljša hrana i plaća prostim vojnicima. Zagovaralo se, da se vlada više ustavnim putem u Bosni-Hercegovini te se je ovom pitanju istaknuo del. vitez Vuković koji dobro poznaje tamošnje pulike, jer je tamo

više godina služio. On si je osvjethao lice: cebi i narodu omašnim izvješćem o Bosansko-Hercegovackim prilikama. Luginja u plenarnim sjednicama delegacije govorio tri puta, jednom o vojski, drugi put o Bosni i Hercegovini, treći put o Mornarici. U prvim dvim govorima postavio se je na sveobće veliko narodno načelo te preporučao narodno ujedinjenje. Pitanje mornarice idje usporedo s pitanjem radnika, te je zast. Luginja zagovarao poviše plaće radnicima obzirom na veliku skupocu koja vlada u Puli. Živo se je zauzeo da budu bolje uređene provizije ili penzije odlazećim radnicima, te da na svaki način onaj koji radi 40 godina dobjie celiu plaću. (Živo odobranje.)

Zauzeo se da dozvoljena stannarica pomoćnicima kancelarije bude uračunana već o l. i. t. g., te je na njegov odnosni predlog N. P. Montecuccoli izjavio da će tako i biti uračunano. I socialisti, najme Schumer i Pittoni govorili su interesu radnika, nu u tom smislu kao da se dogadjaju radnicima nepravice i više stranački na talijansku stranu. Pittoni je govorio da bi se morali austrijski i talijanski ministri vanjskih posala (šta ga pak oni tu ulaze. O. ur.) dogovoriti i urediti pitanje talijanskog sveučilišta! Govornik nije protivao talijanskom sveučilištu, nu dok budemo mi krvavo potrebovali pučke škole, dok bude preko 15,000 nepismene djece u Istri, do tada mi nemožemo i nećemo podupirati talijansko sveučilište. (Živo povladjivanje.) (Sried.)

Sjajna pobjeda

„Narodne radničke organizacije“ u Puli.

»Narodna radnička organizacija« napreduje orijaškim koracima, a s njome napreduje svih radnika i očuvanje od takozvanih socialistista.

Krasne plodove vidimo u jučer dovršenim izborima delegata za bolešničku blagajnu radnika u arsenalu.

Izbiri su dovršeni velikom našom pobjedom!

Kako je poznato radnici biraju 150 delegata a mornarica ih imenuje 50, ukupno dakle 200. Ti 200 delegati izabiru u odborika a mornarica imenuje predsjednika i dva nadzornika.

Uza svu agitaciju, uza sav terorizam, uza sve nepodobitne socialistista pobjede je naš sevjatan radnik te izabrao 125 delegata a socialistima pustio samo 25!

Dočim do sada su sve »dobivali« socialisti! Dobivali su jer naš puk nije bio organiziran, jer se je bojao neprilika, jer nije znao kakovom velikom moći on raspolaze. I neprestano su letjele tužbe na upravu blagejne, naš se je čovjek čutio zapostavljenim i prezrenim. Liepi dokaz protivničkog fanatizma daji su nam predlogom izbora novoga ljeknika za bolest. Luginja kad su nam silom htjeli naruniti talijana koji ne pozna naš jezik. Neko vremena se mienjaju. Nadašla je »Naro-

dna radnička organizacija« i blagotvorno njezino djelovanje brzo se pokazalo. Radilo se je bez vike i buke, ali odvažno i postojano i eto za vazda otrgnula se je iz ruku protivnika bolešnička blagajna za arsenalne radnike.

U pojedinim direkcijama izabrano je naših delegata: Baumst D. 47. Ausrüstung D. 9, Sonstige A. 5, Artillerie D. 19, Takel D. 1, Schiffb. D. 33, Bauleitung 31. —

Socialisti izabranini u Maschinen D. 24 i Takel 1.

VIESTI.

Novi doktor prava.

Prošloga mjeseca veljače dne 28. bijaše u Gracu promoviran doktorom prava vedučenim g. Ivan Bastijančić iz Cerovice kod Labina nastanjen od svojeg dietinstva u Labinu.

Gospodin doktor je sin čestite naše obitelji Andrije Bastijančić, trgovca u Labinu, te brat većasnoga gosp. župnika Josipa Bastijančić u Sv. Ivanu od Sterne i g. Andrije Bastijančić, c. k. višeg oćijalja na prizivnom sudu u Trstu.

Iskrenim srecem čestitamo svi gospodinu doktoru i njegovoj rodbini, koja nastanjena u mjestu republike labinske — analiza je si očuvati svoju narodnost i svoj jezik i iz siromaštva odgajila je narodu dva boriova za prava i pravicu!

Gospodin doktor premda je svršio talijansku gimnaziju u Kopru, svojim marom i nastojanjem brata župnika, izučio je tako hrvatski jezik, da ga je mogao predavati i samim *konsiljerima* i drugim činovnicima i pisarima c. k. suda u Labinu, kad se je u Labinu građu otvorila jezikoslovna »fakulteta« god. 1906. a premda samo za kratko vrijeme.

Držim da je čestita brata župnika bila po prilici ovako: Čestitam ti i radujem se s tobom te se čvrsto nadam, da kako smo braća po krvi, da ćemo tako biti i po osvjedočenju i čuđenju! Bio nam mili brate narodu našemu na korist a na čast i diku obitelji naše!

Jedan prijatelj obitelji.

Čestitkama pridružuje se i uredništvo »Omnibus«, te rado konstatira kako se je novi gosp. doktor u svoje vrijeme zauzimao za hrvatsku školu u Ripendi koju sada posjećuje preko 100 djece. Iz iskustva znamo da u mnogim i mnogim Hrvatima koji su polazili silom okolnosti talijanske škole nastane blagotvorna reakcija te postanu tim vatrejni i iskreniji Hrvati, što se punim pravom nadamo od novoga doktora koji nam u Labinštinu može mnogo koristiti. Čestitamo.

Tramvaj u Puli.

Dne 28. o. mj. obdržavalo je skupštinu društvo mjestnog tramvaja.

U god. 1907. prenelo se je na vozovima 1,031.767 osoba te se inkasiralo K 132.284.95 to je oko 5¹/₂ tisuća kruna više od preklani: Predsjednik viši inžinir

Wilhelmi izjavio je da je društvo pripravno graditi prugu do Sijane, nu da se do sada nije moglo pogoditi s občinom.

Odlučilo se dati 4% dividende.

Neresine.

Ministarstvo pravde odlučilo je, da se obdržuju ovdje, svakih 2 mjeseca, sudbene rasprave koje će trajati jedan dan. Prvi dan rasprava biti će dne 22. aprila. Držimo da će se čim prije povećati dnevni rasprava, jer je više nego razumljivo da je 6 dana na godinu apsolutno nedostavno za urediti sve sporove i ine sudbene poslove ovdje.

Pazin.

Dne 5. aprila u 2 sata popodne obdržati će se u prostorijama »Hrvatske čitaonice« glavna godišnja skupština »Muške podružnice Družbe sv. Cirila i Metoda« sa dnevnim redom: izvješće odbora, izvješće kuratorija dječjeg zavbišta, izbor novog odbora i eventualni predlozi.

Trst.

Madalena Bastendorfer o kojoj juče-rašnja viest »grozna obiteljska tragedija« prenešena je iz Milje u bolnicu u Trst. Biednica je poludila! Nepoznajne nikoga, ne sjeća se ništa, niti da je kada bila udata! Rodjena je g. 1883. u Celovcu. Ima živoga oca Dominik Casale.

Sprovod njenog supruga vršio se je prekjueer u jutro, također u pratnju svećenika jer je crkvena oblast uzvražila poremećeno njegovo stanje u vrijeme samoubojstva.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

La scuola della «Leg» a Bagnole.

Come rileviamo dai giornali italiani nella seduta del gruppo locale della Lega si parlò pure della scuola a Bagnole.

Pare che il sig. Petronio ebbe a criticare quella scuola e infatti il preside dott. Bossi si senti in dovere di ribattere alcuni appunti mossi dal sig. Petronio, rilevando che — così il «Giornaleto» — «quella località può considerarsi un sobborgo della città, con la quale ha giornali rapporti. Se per caso qualche bambino di stirpe non italiana venisse educato italianamente, ciò non arrechere a lui certo svantaggio ma utile, e gli impedirà anche fatto adulto, di nutrire odio verso la gloriosa civiltà italiana».

È il caso di dire: Bertoldo si confessa ridendo. Il sig. dott. Bossi conferma quindi che vi sono bambini di stirpe non italiana che frequentano quella scuola. Di quale stirpe però signor dottore? O forse si avrebbe fatto male alla lingua se avessimo detto che sono i bambini croati che frequentano quella scuola?

No, signori miei, non è la civiltà latina, ma è la barbarie che fa tutto il possibile accché fanciulli croati non frequentino le scuole nella loro lingua, ma in una lingua a loro estranea.

Moderne i najfinije **SUNCOBRANE** za gospodje samo kratko vrijeme jeftino za dobiti.

„OLD ENGLAND“ — PULA, ulica Sergia, br. 47.

A Bagnole, ove non c'ha un italiano, è assurda la scuola italiana, tanto più assurda in quanto vi è lì ora la scuola croata. E sapete quello che nascerà? Ve lo disse il sig. Petronio; quei fanciulli, fatti uomini, saranno i vostri più accaniti nemici!

In quei fanciulli nascerà la reazione ed essi, fatti adulti, comprenderanno meglio degli altri la deleteria azione della Lega che in luoghi croati erige scuole italiane. La scuola italiana a Bagnole e altrove fra i Croati è una fonte di odio nazionale, è un'opera della più nera barbarie, un'opera incompatibile in questo secolo di civiltà, di progresso e di eguaglianza. Nel mentre nel Trentino vi sono migliaia di fanciulli italiani che non hanno alcuna scuola italiana, da noi vi sono migliaia di fanciulli croati che sono costretti a frequentare le scuole italiane! Per il Trento la Lega non ha denari, e per il Litorale ne abbonda!

Italiani quando diverrete civili e giudiziosi?

Trieste non più intransigente?

Ci consola la notizia che la commissione della Dieta di Trieste, per l'esame del progetto di riforma elettorale, ha fatto un bel passo sulla via della riconciliazione cogli sloveni di quel Comune-Provincia.

Difatti in questi giorni, su proposta di uno dei capi del partito dominante italiano, fu nominato un sottocomitato apposito, due italiani e due sloveni, sotto la presidenza dell'onor. Venezian, per tentare un accomodamento sul numero e sulla circoscrizione dei vari distretti elettorali. Pare adunque, che anche a Trieste non s'intende più di negare gli Slavi. Se ciò si avverrà non sarà senza dubbio che di utilità per entrambe le nazioni. E noi diamo alla notizia i nostri migliori auguri. Non vi è difficoltà che non si possa sormontare se vi ha buona volontà e coraggio.

Cherso, 26 marzo.

L'eroe dalle sciabolate, il poliziotto che dall'ultimo di carnevale meditava nella prigione giudiziale sull'aberrazione umana, fu proscioltto e fra le strette di mano e le congratulazioni de' suoi ammiratori fu riamato al servizio della polizia comunale — a piede libero, compiuta l'istruttoria. Sicché, rientrato nelle grazie del podestà, egli passeggia spavaldo per la città ed in alta tenuta da poliziotto accompagna il podestà ai funerali, va patteggiando in cerca di croati provocatori,

felice se non incontra qualche suo sciabolato in convalescenza, né alcun croato in voglia di canterellare. Come trionfatore che torna dalla battaglia quel poliziotto mostra di aver vinto i croati, i quali d'ora in poi avranno da regolare i conti con lui. Ha dietro di sé tutto il partito italianissimo a spalleggiarlo: chi più forte di lui in paese? E dire che non fu trovato finora degno neppure del giuramento d'ufficio! E pensare che il nostro Magnifico abbinò di simile figura per abbattere le arroganze dei provocatori croati! Che imprudenza di esporre la popolazione a conflitti, di provocare attriti, vendette fra lo sciabolatore e gli sciabolati! Non lo si poteva lasciar in permesso per qualche giorno ancora, tanto che la popolazione croata si calmasse e cessasse la tensione degli animi esacerbati? Neppure questo riguardo!! Speriamo che il Tribunale farà giustizia e che l'Autorità politica ne trarrà le conseguenze. Noi così non possiamo più vivere. E' il caso di ripetere: Si stava ben meglio quando si stava peggio!

(Continua.)

Vizetnik i izdavač: Tiskara LAGINJA
Odgovorni urednik: ANTE BELANIC.

**Mali oglasnik.
Piccolo notiziario.**

NAŠA PAPIRNICA u via Giulia 1, imade na prodaju izborne dopisnice sa slikama zast. Mandić, Spincić i Laginja po 10 para komad. Zatim krasnih koledara za mladež «Jorgovan» po 70 para, malih koledarića «Ostroman» s pjesmom na spomen Ostromanovog umorstva, košta 10 para, zanimivu knjigu: «Preko Atlantika» od dr. Trešić košta 3 krune; moderne olovke patent «Penkal» koje nije treba nikad brusiti i traju mnogo vremena K 120, treba se samo jednom osvjedočiti pa će se uvijek rabiti te olovke, itd. itd.

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia 1 vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma.

o o JEFTINO i BRZO. o o

CEDULJICE
za
sv. ispodjev i pričest
izradjuje
**NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA**
Via Giulia, 1.

o o JEFTINO i BRZO. o o

SCUOLA di MUSICA „Giuseppe Tartini“

POLA — Via Besenghi N. 2 — POLA.

Approvata dall'i. r. Consiglio scolastico provinciale dell'Istria.
(La scuola è per ambo i sessi.)

In questa s'impartisce:

a) Lezioni di Violino	d) Lezioni di Armonia
b) „ „ Pianoforte	e) „ „ Contrapp. e fuga
c) „ „ Canto	f) „ „ Composizione

Per le lezioni di Violino e Pianoforte l'onorario è fissato al minimo cor. 5 (cinque) mensili per 2 lezioni alla settimana. — Per le lezioni di Canto, Armonia, Contrappunto, Fuga e Composizione l'onorario è fissato al minimo cor. 10 (dieci) mensili per 2 lezioni alla settimana.

Per iscriversi e per maggiori chiarimenti rivolgersi alla Direzione della Scuola, Via Besenghi N. 2. Il Direttore insegnante: C. Borzi.

**Trgovačka kuća
„Old England“**

PULA, ulica Sergia br. 47.

Veliko skladište

nakitne i moderne robe, najfinijih mirisnih tekućina svake vrsti za toaletu. Rukavice i rubenine za gospođe i gospodu. Pregače, haljeta (Blusen), čarapa, kišobrana, palica itd. itd. Sve potrebštine za odore (uniforme) c. i kr. ratne mornarice i kopnene vojske itd.

Za mnogobrojni posjet preporuča se

Antonija Ahne.

PEKARNA

Ljudevit Dekleva

Via Campo Marzio br. 5 — Podružnica Via Veterani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.

Poslužba brza i točna.

PANIFICIO

Lodovico Dekleva

Via Campo Marzio N. 5 — Filiale Via Veterani N. 1.

Vendita pane fresco tre volte al giorno.

Servizio diretto a domicilio e nei pubblici locali.

Vendita farine d'ogni qualità dai migliori mulini a prezzi di giornata.

Servizio celere e inappuntabile.

Brzojavni naslov: POTOČNIK — PULA.

JOSIP POTOČNIK — PULA

Corsia Francesco Giuseppe, 6.

VELIKO SKLADIŠTE i TRAJNA IZLOŽBA

glinenih peći za sobe i salone, štednjake sa strojem za prištednju goriva, željeznih štednjaka obloženi sa neizgorivim Chamotom, kaea za kupanje iz najfinijih glinenih lončića, podpuno uređene kupaonice, ploče za podove u kuhinji, hodniku, predvorju, dvorištu, štalama itd. Mosaik-ploče za obložiti stijene, PATENTIRANI uresi za glinene peći, Meidingerovih plašta za glinene peći u svrhu da poveća i usēuva toplinu itd. itd.

Specialiteta: Stroj za prištednju goriva za glinenu peć, dvostrukom brzinom zagrije odaju. — Automatička peć sa regulatorom i trajnom vatrom.

Meteorska peć sa trajnom vatrom. Stroj za uzdržanje vatre za glinenu peć. Štednjaci na plin i drveni ugljen. **NOVO!!** Specijalista u nastavljanju peći i štednjaka. **NOVO!!**

Sve u tu struku zasjecajuće radnje izvršuju se pomno, brzo i jeftino. Uzorci, cijenici i proračuni šalju se badava i franko.

